

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetési díjak:
Egyenlőre 3 frt. Fél évre 5 frt. Évesre 8 frt. 50 kr.
Kisírók számára 15 krajczár.
Külföldi lapok a kiadóhivatalnál lehet B-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábnak poltatór 5 kr. Helyes minden beiktatásnál 50 kr.
Nyilatkozó gerendák 30 kr. — Nagyobb és többesirő hirdetések
juttatásos eszközöltek.

A lap szellemi töltése s a nyilatkozó vonatkozó minden
közvetlenül a szerkesztőséghez küldendő.
Külföldi lapok, nyomtatás, az hirdetések
s kiadások költségei.

A helyhatósági közgyűlésekről.

(Főleg korra, főleg helyre s passiva resistencia idejéből).

Midőn napjainkban azt látjuk, hogy helyhatósági közgyűléseink iránti közönyösség hovatovább általánosodni kezd az országban s a független elemek, még olyanok is, kiknek arra okuk nincs, — mindinkább vissza bűzödnék a közgyűlésekről, s ezen közönyösség folytán az alkotmányunk legérősebb palladiuma a helyhatósági önkormányzat iránti érdeklődés lassanként enyészni kezd, s idecsúszva az elavult régiségek közé kerül: talán nem lesz egészen érdektelen a nem rég mult időkből egy részletet elbeszélni, melyből ki tudunk, hogy magok a bécsi bírócserék mily nagy respectussal viseltettek a magyarországi helyhatósági gyűlések iránt, s mily nagy száma volt az azok szemében!

A sors úgy akarta, hogy azon eseményben nekem kiváló szerep jutott, azért kérem a szives olvasót: legyen elbűsz s ne ítéljen el, érette hogy ezen elbeszélésbe igénytelen személyem is beleszól.

Midőn az ötvenes évek elején a szentlői kastélyt készítették a független birtokos osztály félrehozott s a kormány embereinek szabad kezű vált, egy csúszkát a kastélyt, a hogy akarták csinálták is olyan kastélyt, mely tökéletesen hozzájuk illő volt. Az öntudatuk ábródt gazdaságosságuk előbb sürgölődött, aztán kérvényezte a kastélyi kiigazítást. Az országos igazgatóság azt mondta rá: hol voltak akkor mikor csinálták? akkor halgattatok, tehát bele egyeztetek, most hát törjétek. Az évenként megújult panasza s kérelmek után végre 1858-ban elrendeltetett a vizsgálat, lejött Budáról egy cat. biztos, a kérelmezők panaszaát megvizsgálta, alaposoknak találta. A vizsgálat eredménye az lett, hogy a hibák egy része a jövőre kiigazított, s a multa nézve 70000 frt adóviszesztetés az illetőknek visszatérítettnél elrendeltetett. Ezt azonban tényleg vissza kapni sok munkába és sok időbe került s mielőtt fogantatott lett volna, eljött az 1861-diki feladományosság. Akkor pedig — a mint tudva van, — azon kezdtek, hogy az országban minden megyei és városi közgyűlés végzésileg kimondta, hogy: „a nem törvényes hatóságnak adott fizetni, s a községekkel érintkezni haszárulással tekintetik.”

Megkezdődtek a tisztújítások országsszerűen, tehát a rendezett tanácsosai bíró Szentes városban is. Elvöl lett elfogadva, hogy nem az a kérdés: ki akar hivatalra viselni? hanem az, hogy a kit a közbizalom valamely hivatalra kijelöl s megválaszt, azt elvállalni haszárul kötelesség. Ezen elvöl fogva engem is kivártak elememből a gazdaságosabb, rád mellé állítottak, mentették, lemondás nem fogadtatott el, el kellett vállalom — legalább ideiglenesen — a polgármesteri hivatalát.

Mellékesen megjegyzendő, a Bach korzák inportált emberei, — kikkel nekem — dacára annak, hogy mindenkivel békében szeretek élni, — az egész abszolút rendszer alatt sok üszöklődésem volt, — midőn nemet vettem annak, hogy alkotmányos korzák lesz, s a nép fogja választani tisztviselőit, központi fordítottak, s ők lettek a legradicalisabb haszárul, s némely részénél sike. dít magát behízelgési a választók kegyébe, s választások a főbbséket mellőzték, a számbbsakat subalternus hivatalokba beválogatták, s így előállt egy félig alkotmányos árulást, félben pedig burocrata szellemű tanács. Ebben kellett a polgármesteri nehez hivatali viselése azon criticus időkből, midőn a leg-szorosabb egyetértésre lett volna szükség. A tanácsba bejutott bírócserákat az ő szíveik, a kint rekedt főbbségekhez vonzózták, s titokban azokkal conspiráltak, szökték a hálót, ásták a gúdrót számomra, s egyongatták az utat volt főbbsékek számára. Ezen bolyost tudatával bírván, beláttam, hogy csak a képviseleti közgyűlés többsége lehet biztosan támaszkodnom. Nehéz küdelmem leírásával nem untatom az olvasót. Át térek a fő tárgyra.

Mind a megyei, mind a városi közgyűlések 1/3 előre elhatározták, hogy az adóbehajtásra kijevendő katonai executiót a közpénztárból a városi előjáróság fogja élelmenni. Julius elején a szomszéd Csongrád városba bevonult 314 lovas katona. Azt pár hét alatt kiélte. Szentes város közönsége segített pénzzel és élelmi szerekkel, — buzával, liszttel, szalonnával, — hogy minél tovább kibírhamra a passiva resistenciát, mert tudva volt, hogy Csongrádról Szentesre fognak jönni.

Szentes város adótarozása volt 111,000 frt, de ha a leíraltai rendelt 70,000 frt relaxata leírása iránti végzés megjött volna, akkor csak 41,000 frt lett volna a katonai executió által behajtandó összeg. Sok sürgősekre végre megkaptam az értesítést Budáról, hogy a végzés az országos pénzügyigazgatóságtól expedált tatott.

Damokles kardja hajszálra függött fejtünk felett. Minden órában jött a hír, hogy minden perczben várhatjuk a katonai executió bevonulását. Élelmi szerekkel és itallal gondoskodva lett a város részéről, hogy készenlétben meg ne lepasszunk. — Julius vége felé egy keddi nap reggelén beállt a polgármesteri hivatalba a császári adószedő hozván egy nagy pecsétet levelet, mely a polgármesteri hivatalnak volt címezve, s jön az országos pénzügyigazgatóságtól. A mint rá néztem azonnal tudtam, hogy az nem lehet más, mint a 70,000 frt adóleírásáról szóló rendelet. Az adószedő azt mondta: tessék-e átvenni, vagy nem? Ha átveszi, kérek róla térítvényt, ha pedig a fenálló határozat miatt át nem veszi, akkor utasításom van még a mai postán visszaküldeni.

Ezen körülmény engem azon kínos állammába hozott, melyet egy neveznek: *köztetségek cseréltékbe*. Ha átveszem, megértem a közgyűlési haszárulást, s érdemesem teszem magam a „haszáruló” címre. Ha pedig át nem veszem, visszaküldi, s akkor exequálják rajtunk az egész 111,000 frtot, s az executió költsége a városnak két annyiba fog kerülni. Azt mondtam neki: „uram! ön ismeri helyzetemet, — mi politikai ellenfelek vagyunk, tehát nincs jogom öntől szivesedést kérni, csak azt a csekélységet kérem, hogy ne sícsen a visszaküldéssel, engedjen pár napot a város érdekében, mely ez idő szerint önnek is otthona.” De ő csak is azt ígerte meg, hogy az azon napi postán minden küldi vissza, de a másnap délelben indult postán visszaküldi, ha addig át nem veszem, s azzal ment a gyűlésbe, hol elvárható kiváncsisággal várta hogy átvegyem, s az által magamat leposszibilisez tetén, tért foglalhasanak.

(Folyt. köv.)

Az esztergomi ünnepélyek.

(1881. március 27-én és 28-án.)

Ífjabb Majláth György Esztergomra az főispánjának beiktatása a helyi viszonyok s a kivessett dignitárius egyenlőség folytán a rendemmel sokkal nagyobb fény és díszszel tartatott meg. Az ország primásának helyén, négy más megye főispánja és három megye diákbuldóitogának, továbbá számos ország képviselő és főrangú ur megjelentetés tekintve: felesebbi állásunk érthetőre lesz. De mondjuk el röviden az ünnepély folyamát.

Vasárnap március 27-én föllibogozott külön gőzhajón jött Budapestről a főispán, s előbb Párkányánál a megye danánnionni járása részéről az előjárók és nép élén Reviczky Károly esztergomi által üdvözölhetve, d. u. 5 órákor a székhelyre partra szállt; kíséretében voltak nagyérdemű atyja az országbíró; b. Majláthy László, gr. György Ábrahám és Majláth István főispánok; gr. Forgách Antal, hg. Odessalohi István, Scitovszky János, Pór Antal, gr. Pongrácz Adolf, Daras Pál és br. Vodiáner Albert képviselők; Szabó Imre committé-széki bíró, Heszár István; Madách Károly nógádi, Podhoráky György bosti és Kostyal Pál ayitrali alispánok; Pongrácz Lajos, Harmos Gábor és Rácz István

főjegyzők; Plachy Bertalan honti tanfelügyelő; Mikulka György apát korponai, lovag Imády Károly b-gyarmati, Balázs Gergely csetényi és Lovák Mór komancsal plébánosok; Sánta Ignác, Verébólyi József, Szabadhegy Géza, Luka Pál, Pongrácz Jent, Lestyánszky Sándor, Schöb Alajos, Schiller Antal, Eszteray Gábor, Dr. Melcher Ferenc, Komádyi Károly, Uzorits Pál kir. kamarás, Tillman Károly, Borcsay László, Hás Kálmán, Bolgár Endre és Hajós Kálmán kildöttségi tagok, stb.

Eszterre ment a kikötő híd közelében Szegedyi egyházi és világiak száma, kiknek tolmácsokként Matyasovszky Vilmos járási szolgabíró röviden üdvözöltvé a főispánt, s köszönetet nyilatkoztatva a primás gyönyörű sekota négyes hintájában, díszlovassal által környezve, balold: a Dunapart, Visváros és br. Tamásos át a királyi városban levő megyeháza felé, közele a kildöttségek s a kíséretet vivő szintén díszlovassal hozván sor által. Az utcák fel voltak lobogtatva, az ablakok előszépek által dekorálva; a vár fokától pedig, mely Esztergomnak oly imponans tekintetű községe, s a mult és jelen időt egyaránt visszatákrósi, folyvást hangzottak a tarack üdvözlések.

A megyeházánál a tisztikar sora s a városi és megyei honoratiorok élén Krupánszky Kálmán alispán, kir. tanácsos intézett üdvözlő beszédet: az új főispánban, ki férdes hangos, igen meggyerőleg válaszolt. E itt megjegyezhetjük, hogy az ünnepély két napján, bár számtalanszor nyílt alkalma, sokszor reggelenként beállni a korára alig 26 éves főispánnak, gondolatok mindig tetetése alkalmat, hasonlatokkal élve; áradóan mélti, szabatosan adta elő; esztakie juttatva a közönséget: az alma nem esik mezei a fájától.

Még azzap a megye ismerkedés: diámtalnyi adott a Hóvir szállodagyermében, hol tömördek tanácsban more patrio lőnek a főispán és a vendégek élteve; a szintén jelen volt országos hírt „István bécsi”. Majer István cz. püspök urat B-Gyarmat hatalmas elbűszét pagja Imády Károly közönsé fel.

Másnap délelben még tanácsosabb szent ültött a város. A megyeterme szűkölve volt a bizottsági tagok s az előbeszélők, többnyire igen gazdag díszmunkákba öltözött vendégek által. Gr. György Ábrahám, gr. Forgách Antal, id. Majláth György és br. Majláthy L. ruházata egy fejedelmi pompában is beállítottak volna.

Pont 10 órákor az alispán megnyitá a közgyűlést. Majer István vezetés alatt Husay Ernő és amány Gyula ország képviselők s a két szolgabíró által küldöttséget monesztott a főispánt, a ki igen válaszképpen díszöltözetben megjelent, az üdvözlés és esküvöl után egy minden tekintetben kitűnő székfoglaló beszédet mondott, kifejtve abban az őtmet, agyálly és reményt, melyjel ő az oly gazdag történelmi megye kormányzatát, anyai kitűnő elődje után átveszi. A közgyűlésre reflectálva, belátja, hogy az átmetest nehézségi még mincesek leltatva, de hiszik a magyar elntre valótságban s reményli, hogy minden irányú kulturális törekvés által a megye egy egy mint a nemzeti befolyás töltési hivatását. Képtelenség azalkita a mult hagyományai s a nemzet történelmi eszelleivel, valamint belátva a mértéklet utjáról: végzetesé válhatnak.

Beszéde után három székében szent szent akart eljárnak hót fölemelték a dalos ifjú főispánt. Hogy mily nagy volt a hatás és mily ünnepies a hangulat: legjobban jellemzi, minszint az őt országbíró szentben az őtmetkönyvi ragyogtak.

Eztán az egész gyűlés gyalog ment a templomba, hol „Te Deum” tartottak, melyen Majer püspök celebrált, majd a testületek és kildöttségek fogadtatása s délelben 2 órákor közel 500 tőrítke főispáni ebéd volt, melyen a királyi és kir. családok a főispán, a primás mint örökre főispánt Majláth országbíró; az új főispánt Krupánszky Kálmán; az országbíró Esztergom első polgára Palkovics Károly; a megyei az új főispán; a vendégeket Feber Ipoly benedek főgyarmati által üdvözölték; br. Majláthy László igen díszes tanácsban a megye és főispán küldött egyetértésre, lovag Imády

Károly, kit a vendégek később igen szívesen hallgatnak, dr. Majthényi és az új főispán egyszemélyre bírák poharát Majd ímet Palkovics gr. Forgách Antal és gr. Gyürky Ábrahámot; gr. Forgách pedig a főispán mellett jelen volt két derék öccsét Majláth József és Gusztávot elvitte. Harmos Gábor a nórádmegyei köldöttég sorában köszöntötte fel a nap hőst. A többi toszat elhangzott a zajban.

Az ünnepélyt este a város kivilágítása s a polgárok féktársasága fejezte be; az alkalmattal dr. Fekhtinger Sándor kir. tanácsos sikerülten tolmácsolá a köszönetet és bizalmat.

Beszédre felváltva a főispán szépen mondá, hogy a polgárok bízalma által meggyújtott lámpák nemcsak a tért világítják be, de szívét is fölmelegítik; a mert köztársaságot az új főispán ismeri az Esztergom megye és a m. kir. város köztül uralgó autogoniamust, gyöngöd csöndét ön a harmoniára, mely ize a szentben oly hatáson nyitvánul.

Hézagor lenne azonban a nap történetének leírása, ha nem mondanánk el, hogy a nyitra, nógrád és hoatmegyei köldöttégek, főispánjaik vezetése alatt, délbén testületileg tisztelték az ország biboros főispánja Simor János herceg-prímását, kit előbb dr. Majthényi László, utána pedig gr. Gyürky Ábrahám igen emelkedett hangú beszédében üdvözölték.

Az előbbi szónok idézte a bibornoknak két év előtt a m. kir. város társulat kögyűlése alkalmával mondott azon igaz szavait, hogy egyedül rendszabályok és törvényekkel a társadalom erkölcsi bajai nem orvosolhatók, szükségese tehát a vallás és a vallásnak az egyház; ennek élére pedig — úgy mond a szónok — szükségese az oly kitűnő férfiak, mint a primás, kit a nevelés terén számtalan alapítványa, a hazai tudományok és képző művészetek előmozdításában remek gyümölcsei és kiadványai által már az egész mivelt világ ismer; a ki tágas uradalmai példányoszerű gondolkodást folytat; szerencsés tapasztala által egyház és állam közötti sűrűlődséket elbáritja, a mint hazai és pap egyaránt imponál és respektáltatik az ország fővárosában, Bécsben és Rómában.

Mire az ós bibornok igen szépen válaszolá, hogy teljesen méltatja az alkalmat, melyből kifolyólag a köldöttég nála megjelent; a szónok által felhozott érdemeket nem magának, de az Isten, a trón és a nemzetnek tulajdonítja, attól és esztől nyervén az elmét valamint az eszűköket cselekedeteire; annyit nyugodtan mondhat, hogy mióta egyház kormányzatra kinevezett, minden gondolatát kizárólag az egyház és haza javának előmozdítása képezi; a sacerdotium és imperium közötti egyetértést már az üdvösű hirdető, mondván: „Adjátok meg a császárnak, a mi a császáré, Istennek mi az Istené.” Ö egyébiránt a világi kormányzatot ismét Isteni eredetűnek, a jó egyetértést pedig köztársasági vallásosságának tartja.

Felülsőbb jól hatott gr. Gyürky Ábrahám főispán beszéde is, a meggyőződés őszinte hangján adván kifejezést a református főúr azon tiszteletnek, melyet az ország legfőbb katolikus pap, íránt az egész haza viseltetik.

Estén a köldöttég számára közel 40 tagját a főispánok egyenként bemutaták a bibornok szellemes modorában, ritka emlékező tehetőséggel, hely és névismertetéssel fogva, csaknem mindenikkel tudott pár alkalmas szót váltani, s még egyszer megköszönve a köldöttég ragaszkodását és látogatását, legszívesebben vett attól bészt. Ugyancsak ő emlegette el, mondván, hogy az installáció napja, bár az időny még nincs itt, a vendégek kedvéért minden társat megnyit-tamék, szöbeknek személyesen mutatván meg a bazilikát, az általa restaurált bizanti stílusú szentélyt kapolnát.

Sokan megtekintették a bevezetés új főgyermániumot is, mely a vidéki hasonló intézetek között, most elsőnek mondható. A székes egyház kincstárát Lollók József kanonok tr., a képtár, Maszlaghy Ferencs az széki jegyző s pápai praefátus szakértő magyarázat mellett nézték meg.

A vár ormáról még harmadnap is barátságosan intett a magas árbocsa lobogó, feledhetetlené téven a távosóra Esztergomot.

Heményi Károly.

A balassa-gyarmati ipartársulat közgyűlése.

Tartott f. é. március hó 25-én Papp László elnöksége alatt számos, társulati tag részvétele mellett. Elsők az alapszabályok 18 §-a értelmében a megjelent tagok összes számának egy harmadát constátálván a közgyűlést megnyitotta; mely után a múlt évi jegyzőkönyv olvasatát fel. Ezután a múlt évi számadás terjesztett elő, mely szerint a vagyon 341 frt 10 kr. az alapítók levonásával 172 frton felül maradt, ezután 100 frt 10 kr. abból a határlékos beirattal és tagok díjjakat levonva kiegészítve van 94 frt 86 kr.

Ezen a felügyelőség által megvizsgált számadás kötelezettsége alul a számadó felmentetett. Felolvasatott továbbá a választmány múlt 1890iki évi jelentése, mely szerint: a) tagok száma 68 csoportodott az 1 elhalt és 3 elköltözöttön kívül, 9 el; b.) a múlt évben 11 választmányi ülést tartott, melyben ellátottatott 58 ügydarab; c.) egy ruhasekrétre készített rajra 1 dróbból álló pályázat hirdettetett a tagoktól hivatastok iránti ambíció felkeltése céljából; d.) a szegényebb sorú szorgalmas mesterek részére a m. k. honvédelmi minisztérium által a honvédség borszerelvényeiből több százakra meoó bakancs készítése eszközöltetett ki; e.) múlt év okt. havában a tarsulat szerencsés volt Ráth Károly országgyűlési képviselő, mint a budapesti iparos kör elnökét és Gelléri Mór, az orsz. iparügyesület titkárát vendégeikül üdvözölhetni; f.) a választmány kezdeményezése folytán B. Gyarmaton az első legény egylet alakult; g.) a múlt évben megkezdett ipariskola most már virágzásban van 128 tanonczot számlál; h.) tiszteletbeli tagoknak, u. m. Gr. Zichy Jenő ő. méltóság, valamint rok. Szerény Gábor főszolgabíró úrnak a múlt évi közgyűlés határozata szerint a díszokmányok kiszolgáltattak stb. A tisztviselők 3 éves működése szíval megrögzött elnök úgy maga mint tisztviselési nevében leköszönvén a választás Barinus Mihály és alkalomra felkért korelők vezése mellett e következő eredményre jutott meg; elnök: Karlik János, alelnök: Fröhlich Vilmos ügyész; Molvan János titkár: Chikán Mihály pénztárnok: Irinyecz József: jegyző Komerell Gyula. Felügyelő bizottság tagjai: elnök dr. Schults Lajos, Ilanusa Lajos, Mandasy Alajos, új. Nagy Gábor, és Gascheidi Armin. Választmányi tagok: Barinus Mihály, Molnár József, Petrovics Máttyás, Fábry János, Opics Károly és Dvornaczek János; pótagok: Kukla András, Molnár János, Guttman István, Schults János, Oszkay János és Villi Mihály; végül a beállított bizottság tagjai: Ániger Nándor, Fröhlich V. Irinyecz J. Molnár J. Petrovics M. és Reisz Jakab. Ezek után a volt tisztviselők, különösen az elnökök eddigi buzgó működésért jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott. Mire a megválasztott új elnök Karlik J. elnöki székét elfoglalván a benne helyezett bizalmat megköszönve kéri a közgyűlés támogatását; beszéde helyesléssel fogadtatott. Ezután a közgyűlés miután az iparos ifjúság helyiségének egy, termét a választmányi ülések helyiségül használja az évi bér fedezéséhez 30 frton szavazott meg. Kovács Ferencs ideiglenesen alkalmazott szolga 30 frt évi fizetéssel véglegessítetett. Volt elnök az egyleti ügyek átvételéhez egy bizottságos kör kijelölni; ezek átvételére az új tisztviselőség bizatott meg Hat szegény sorú iparos tanoncz tandíja a társulat pénztárából fedezetelt. határozatott. Indítványoztatott, hogy a hazai ipartegyes emelésénél magának szolgája közzetett szolgája kifizetése a gyarmati ipartársulat iránt is ügyelmet tanusított Ráth Károly országgyűlési képviselő és a budapesti iparos kör elnök az egylet tisztelet tagjai megválasztassék. Ezen indítvány helyesléssel fogadtatván részre leendő dísz okmány kiszolgáltatásával az elnökeg megbízatott. Végül a jegyzőkönyv hitaleltetésével Barinus M. Fröhlich V. és Mandasy Alajos kérelvén fel ezzel a közgyűlés végezt ért.

Közi; Ch. 31.
utak.

Felvilágosító viszon-válasz Draskóczy Ede úr nyilatkozatára.

Mintán tisztelt kártársam töle nem várt gyöngédelen, sőt lehet mondani — kiméletlen modorban támadja meg e b. l. 11. számában megjelent „nyilatkozatomat:” — ha már a dolog annyira ment, kénytelen vagyok t. szörkezéstől ár b. engedelmével — adatokkal fellépni, ugyan is: az 1880 1k évi június 28-án b. gyarmaton tartott közgyűlésnek jegyzőkönyvének hivonata ekép szöli: „Árvay József nyugintézet elnök üdvözölvén a szép számmal megjelent tagokat, mielőtt a gyűlést megnyitná, terjedelmes és kimerítő jelentést tesz a nyugintézet ez idő szerinti állapotáról; s örömmel constátálja annak javulását. A gyűlést megnyitottanak jelenti ki. sat. sat.

Ezek után felolvasattak a n. m. belügyminisztérium által jóváhagyási záradékkal ellátott „Nógrádmegyei közkezi és körjegyzők egyletének alapszabályai” — melynek öröndetes tudomásul vétele után a tisztelt titkos szavazás után következőleg választott meg; elnökül: Draskóczy Ede, alelnökül: Schmidt József, első jegyzőül Siklaly István, második Barua Gyula, pénztárnokul: Balázs Miklós — s ezek után járásonként a választmányi tagok lettek megválasztva. sat. sat. Végül őszinte köszönet nyilvánítták határozatott Árvay József elnök, valamint a vele működött tisztikar részére; az egylet megalakításánál tanusított tevékeny, és buzgó fáradozásáért. Árvay József mk. nyugintézet elnök. Pap Gyula mk. jegyző.

Ezekből úgy hiszem minden elfogulatlan értelmes ember állíthatja, hogy ezen gyűlésben a nyugintézet elnökegdrőlázó sem volt, de nem lehetett, mert én arról le nem mondtam, s az új választási határ idő még távol volt.

Azonban ne higgye senki, hogy én akár bínság, akár más bármiféle csálból ragaszkodom az elnökeghez — mert ellenkezőjét már az előbbi megválasztásom alkalmával is tanusítottam, a mennyiben előre haladt koromra hivatkozva, minden áron a közszeretet, és tiszteletben álló tagtársunkat Draskóczy Ede urat ajánlottam; és most is őszintén kijelentem, hogy késő vagyok legközelebbi gyűlésünkben leköszönni, és ezen megköltömböztetést viselő tisztelt Draskóczy Ede szertelt barátomra átruházni, meg lévén arról győződve, hogy ezen változás által nyugintézetünk csak nyerhet, és én jó lélekkel megnyugozom eddig kiérdemelt babérajaimon.

Most tehát arra kérem Draskóczy Ede urat, hivja össze mialóbb mint egyleti elnök a kártársakat; midőn az alkalommal a egy által nyugintézetűi ügyeket is rendbe hozhatjuk. Kelt N. Croasi 1881 március 31-án.

Árvay József.

A két elnökség kérdéséhez.

Még ki sem pihentve magamat a sorozási idők fáradaimából, sietek a N. L. 13. számában Draskóczy Ede úr, Losoncz város főjegyzője s a nógrádmegyei közs. és körjegyzők egylete elnökök — Árvay József úr, nyugdíjintézet elnök ellenében ugyancsak a N. L. 11. számában megjelent választásra nyilatkozni; azon kétazercs indoknál fogva, mert a sorozásnál jelen volt kártársaim nem pihentek ezen ügyben véleményét csatolni, de mint a nyugt. ijntézet első jegyzője különben is kénytelen vagyok azon idézett cikkekre saját nézetemet előadni annál inkább, minthogy arra, mintegyik tisztviselő felhiva lettem.

Draskóczy Ede t. tagtárs úr válasza oly dolgokat foglal magában, mikből kifolyólag azt kell következtetnem, hogy a nyugdíjintézet és a m. é. július 28-án megalakult jegyzői egylet között lévő különbségről tévedésben van, illetve annak miként és mily alapon történt megalakulásától tájékozva talán nem volt. Következtetnem kell pedig abból, hogy m. é. júl. 28-án felvett jegyzőkönyv világosan felderíti azon körülményt, de felderíti az egyleti alapszabály 2 ik §-a, — hogy a Nógrádmegyei közs. és körjegyzők egyletének alapszabályával egyáltalában nem vonatkoznak a megyei jegyzők segély- és nyugdíjintézet alapszabályaira, s ezen két intézmény egyik a másikkal egészen külön-bűz. Egyik foglalkozik csak a nyugdíjra vonatkozó dolgokkal, ellenben előbbi kiterjeszkedik az öművés, földés, szellemi fejlesztés és az anyagi helyzet emelése körüli ügyekre is. — Így tehát Árvay József nyugdíjintézet elnök felszólalása a lapok 11. számában annyiban korrek, amennyiben a megyei egyleti szabályokban az ő elnökege alatt lévő nyugdíjintézetről szó sincs; az utóbbi megmaradt azon alapon mint eddig volt.

Ennyit fővönásokban.

Ami pedig Draskóczy Ede úr nyilatkozatában foglalt azon körülményről szól, hogy az egylet és nyugdíjintézet ügyei egybehívott közgyűlésben is ellátás-hetők, — igen természetesen igazság, melynek magam is híve vagyok; csak hogy ezen helyes észrevétel léte-sítésének keresztülvitelét elmulasztottuk a közgyűlésben.

Ha tehát a t. elnök úr ezen észrevétele magunkáé tételnek, valóban észszerű s helyesútnkra üdvösebb is lenne. De hogy ez megtörténjék, vagyis, hogy a nyugdíjintézet elnökeg mellőzésével csak a egyleti elnök legyen hivatra egyetemlegesen és egyidejűleg intézkedni úgy az egyik, mint a másik — két különböző tárgy, de egy oltó — Intézmény ügyei lett: akkor az egyik vagy másik elnöknek lemondani kellene. Mintán pedig ezen lap múlt számú közlésében, úgy látunk, Draskóczy Ede úr leköszönése csöszontatik — legalább így értelmezem, — én ennek határozatlan ellene vagyok s obajtom, t. elnök úr állását megtartam.

Ílyképen nem nagy áldozatra fog kettőlül akár egyikünk, akár másikunknak tisztjéről megvalói; — én rézemről hajlandó vagyok a nyugdíjintézetben viselt tisztelegemről s oda üdvösebb következményét reményében visszalépni s ödtörökreadni, hogy személy-külömbűg nélkül azon egyletbe tartozzunk, mely nagyobb borserejű hivatásának keresztülvitelét tűzte maga elé. Mert ő hosszú és lefolyás alatt vajmi kevés eredményt tudunk felmutatni a nyugdíjintézetet illetőleg; ontfogva nagy reményeket táplálak az új egylet jól felfogott hivatásának érdekében működéséről; s így egyenesen odanyilatkozom, hogy a megyei jegyzői egylet lesz hivatra az alapszabály 2. §-ának köllőleg megfelelő.

4. §. A községi előjárónak kötelezettségében állandó e szabályrendeletet évenként, különösen a gazdasági munkák megkezdése előtt közhírré tenni, a gazdasági munkák kötelezően is tudomásukra jutni, és e rendelet határozatainak pontos teljesítését gyakori személyes utazások által ellenőrizni, s ehhez annak mindenben segítségét szerezni.

5. §. Ezen szabályrendelet ellen vetők, vagy megelégedés, a mennyiben az 1879. XI. t. cz. 111. §-a nem alkalmazható, 2 forinttal 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők, mely a községi segélyalapot illetendő, fennmaradván ellenük (a mennyiben valakinek testi épisége vesztés gondatlanságok által értelem okoztatnak) a büntető törvény rendes útján megítélendő.

6. §. A gazdaságok beosztása, felállítás, ellenőrzés stb. tárgyában a községnek a kötelezői miniszterium 1871. évi 7419. szám alatt kelt rendeletével felbontott kassza-rendszabály határozatainak irányadó.

Stabszabályzat a halászat gyakorlásáról.

1. §. A halászati jog törvényes tulajdonosa ezen jogot vagy személyesen gyakorolja, vagy megbíztatja által gyakoroltatja, vagy bárbe adja.

Ha a halászati jog tulajdonosa a község, köteles létező ezen haszonvétele nyilvános árverés útján bérbeadni, magától érteendő, hogy a bérlet a halászati csakon ezen szabályrendelet korlátai között gyakorolja.

2. §. Tilos a halászat az iver ideje alatt, és pedig a nyári iver halakra nézve aprilis hó 1-től június hó 15-ig, a téli iver halakra nézve november 15-től január hó 15-ig.

3. §. Tilos: a) minden oly állandó közhely, határok, kővár, háló, stb. alkalmazása, mely községnek vizkijárási mellett a vizfolyás feléül többet, vagy a tavak ki- és befolyásait a viz köcsépén egész a feléül elzárja;

b) halgátlal és halpoknál bármennyű fogók felállítását;

c) az éjjeli halászat;

d) a halak elhárítása, megmérgezése és robbanó merkek alkalmazása;

e) mindennemű és bármily néven nevezendő oly fegyveres használat, melynek nyílász vagy szemei pedres állapotban hozza és szélmozgás legálább 4 és fél centimeter (1 és fél hüvelyk) átmérővel nem bírnak.

Minden a szabállyal mag nem egyező háló használatát tilos.

A használatra közzétett hálók mielőtt használatba vétetnek, az illető községi előjárónak bemutatandók, a hol is, ha azok a szabályos méretekkel meggyeznek, megtekintetnek, az illető törvényhatóság által megadott szabályokkal ellátottan, a tulajdonos nevével együtt nyilvántartás végett jegyzékbe vesződik. Ezen eljárásért díj nem fizetendő.

Jég alatti halászat csak az esetben engedélyezik meg, ha a tulajdonos befolyt vizet a halak lököcsére elengedve számú lók tartatik nyilvánosan nyitva.

4. §. Tilos a halakra vadászat.

5. §. Az illető tulajdonosok iránt engedély kiadását által bérlet felbontásának engedélyezett módon halassák.

6. §. A tilos időben és tilos módon halászat a fogott halak eldobása felől: 2 frutt 50 frutt terjedő pénzbüntetéssel, behajtatással esetén 2 frutt 12 órai, ezen felül 10 frutt, valamint minden 10 frutt után egy napra kimerendő elvárásai büntetése.

7. §. A halászati jog birtokosa, vagy annak meghatalmazottja az illető tiszten ér ismeretlenül zálogot vehet, különben azonban ezen esetet az illetőnek hatóságoktól és az által bejelenteni.

A felügyelő feljelentése, ellen bizonyításkor hiányában teljes bizonyító erővel bír.

8. §. A községnek községi és községi előjárók kötelesek ezen szabályrendelet megtartására felügyelni, a ha annak megsejtése tudomásukra jut, az az illető hatósággal bejelenteni.

Ezen szabályrendelet végrehajtására és az ellene vétők megbüntetésére a szolgabírók, illetve Losoncz r. tanácsa város rendőrkapitánya illetékes.

9. §. A pénzbüntetés tele az illető község szolgálatjára, fels pedig a kasszát fogja illetni, ha a pénzbüntetés a tulajdonost terheli, egészben a szolgálatot.

10. §. A kender és lenásítás tilalmára nézve az 1840. IX. t. cz. 42. §-nak intézkedése kötelező.

Földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1901. szám. Valamennyi törvényhatóságnak. A kelti maradvány bebaroztatásról és e rúben alkalmazott magok intézkedések által sikerült ugyan hasznát hoztamok idén is megemlíteni, nehogy azonban a tavaszi idők és vele a szabad marhaforgalom beállításával a szolgálatos előjárók intézkedések figyelmen kívül hagyása miatt a járvány felmerülése, felhívom a törvényhatóságot, hogy az országban járvány elleni biztosítás tekintetéből, következő az 1874. XX. t. cz. 28-ik szakaszában gyökerező szabályok szigorú kiadására mellett illető hatósági községi lelkifüzetes és erőlyes működésre felkötötten, a legpontosabb fogvaosztást ellenőrizni el ne mulassza. 1. A marvaszatok egészégi állapotának meg a téli istállóban leendő pontos megvizsgálása, valamint minden gyarmatnak szigorú való feljelentése a törvényhatóság területén a legpontosabban említkendő. 2. A marvaszatok akár korai akár magánkezelésre kerülő való kihajlása addig szigorúan tiltandó, míg azok követelmény a kihajlás előtt a helyes előjárók által külön meg nem vizsgáltatnak és egészségesebbnek ítéltetnek. 3. Oly helyeken, hol a legközelebb lefolyt években marhavész uralkodott, és az elhalt állatok

habár szabályszerűleg is földbe takarítottak, a vesződők szembe alá vesződik, és a mennyiben szükséges mutatókhoz, újra befedendők. 4. Az erre vonatkozó rendelkezés kibírdetéséről és végrehajtásuk elrendeléséről az illető hatósági község az e rendszabályok meg nem tartásából eredő károkat pedig az illető községi előjárók az 1874. évi XX. t. cz. 62. §-a alapján felelősködő teendők. 5. E rendelkezések mielőbbi fogvaosztás kibírdetésével egy időben tudatandó mindenki, hogy az illető marhabírdetők ezen óvintézkedések kivételének lehetetlen tétele vagy kijáratása esetében nem csak az esetleg mulasztásukból felmerülő több marhavészről származó károkat kárpót-lára számot nem tarthatnak, hanem még a kihágás mérvében képest a fentebb hivatkozott törvényozók értelmében évenként büntetett is fognak. Tett intézkedéseiről valamint alárendelt hatósági községeinek e részben kifejtett tevékenységéről egy nem különben a törvényhatóság területén az intézkedés keresztülvitele alkalmával állategészségrendőri tekintetben tapasztaltakról szóló jelentést április hó 15-ig bizon elvárom. Kelt Budapeston, 1881. évi március hó 4-én.

Kelt Budapeston, 1881. évi március hó 4-én.

Br. Kemény a k.

Stabszabályzat a szerbirtók kiírásáról.

1. §. A szerbirtót minden földbirtokos és haszonbérlet tartozik a használatában lévő földterületeken minden évből január hó 1-től 30-ig és ismét szeptember hó 1-től 30-ig a legnagyobb pontossággal kiírni a elégetni.

2. §. Minden község határában létező közbelyeken, utcákon, országos, megyei, községi és dőlő utakon a a községközön található szerbirtók kiírása ugyancsak a fentebb határrapir községi közseről, illetőleg községi közközönség feljelenítendő.

3. §. Az ellenőrzést az 1. §-ra nézve első sorban a községi bíró gyakorolja, ki köteles az 1. §-ban kitelt határidő eltelte után 5 nap alatt az egész határt megvizsgálni, illetőleg megvizsgáltatni, a azon birtokok vagy birtók költésére, kik az első szakasz rendelkezéseit eleget nem tettek, napasmosokat fogadva a kiírás a fent megjelölt napoktól számított 8 nap alatt végrehajtani, s az ily költéselégmúlásoknak névjegyzékét a kasszából bírág behajtása végett a szolgabírónak bejeleníteni.

4. §. A második szakaszra nézve az ellenőrzést első sorban, az 1. §-ra nézve pedig második sorban a szolgabíró személyes felelősség terbe alatt gyakorolja.

5. §. A szolgabírók a 2-ik szakasz elleni mulasztások folytán található szerbirtók kiírását az illető község költésére, az első szakaszra nézve pedig az egyes mulasztók költésére baladéktalanul eszközölve, az esetek kiűntetésére képest megzabandó bírágokat legfeljebb július 15-ig, illetve október hó 15-ig behajtani, a rovatok kimutatás mellett az alispánhoz július, illetve október hó végéig okvetlenül bejeleníteni tartoznak, e határrapir kivétel nélkül arról is jelentést tenni tartoznak, hogy a község határainak bejárása megtörtént, s minő eredményt. A szolgabírók jelentését alapján pedig a megye községnek a földművelés, ipar és kereskedelemügyi miniszteriumhoz évenként legkésőbb november hó végéig jelentést tenni tartozandó.

6. §. Losoncz rendezett tanácsa városban a 2-ik és 3-ik §-ok által vesződik a másik rendőrkapitányt, a 4. és 5. §-ok alatti teendők pedig a polgármestert illetik.

7. §. Ezen szabályrendeletben foglalt intézkedések elleni vétők 2-60 frutt terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Kiadtá:

Harmos Gábor,
feljegyző.

LOSCHAYER J. F. termény-bizományi üzlet Budapeston.

Távirati cím: Loschayer, Budapest Károly-kört.

Budapest, 1881. március 26-án.

Termény-üzlet heti jelentése.

Besz. Fiuma minőségű búzát és márkátlan ajánlott alárúnd minőségű a jól vásároltattak által jól ismét meg vásároltattak vált mint a múlt hét és 66-90,000 márkátlan forgalommal árk 4-10 kral javultak. A használt millár.

A mai árjegyzések körülbelül következők:

	75	76	77	78	79 kigr.
Területi bsz	12.10-14	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13
Területi bsz	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13
Felügyeleti bsz	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13
Felügyeleti bsz	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13	12.08-13

Rész: változatlan millár fr 10. 30. 10.70 k.

Árpa: lakmárnyi árpa kevés beszállt 5-10 kral drágább fr 8.50-90; malin árpa helyből gyűzők által jól vásároltattak, 4000 márkátlan forgalommal fr 8. 8.75.

Zab: kevés hozatal folytán millár fr 6.50-80.

Kukorica: néhány kisebb hajléktalan kivétel kess hozattal, de azért változatlan árral bszál fr 6.60-65; Oláhország fr 6.50-65.

Rapce: A tulajdonosok még mindig magas árakat követelnek millár al az islet kishatárban mozog. Készletrepedés 12.75-13. Bányai rapce fr 12.25-12.50 Védrepede bszál Állomásokról fr 6.20-40 kral vétetett, itt 6-4 jegye.

Köles: a hűtő más oláhországi minőségben meglehetősen ajánlott míg bszál árú kevés ferdül elő Oláhorszá fr 6.10-6.30, bszál 6.50-6.75.

Mal jegyzések következők:

Bszálányok: A hűtő al millárak voltak, és a hét végéig ellanythattak.

Tavaszi búza 11.25-11.40

Tavaszi máj-junióra 6.65-6.80

Liszt: A busz terítő millárdrága következtében, malinai indtatra valának árakat 40 kral f-lemelet, azonban az islet ezek korlátozott közölt mozog, mintha a vetők még mindig csak barna (sz) és 9) fajok ismét érdeklődnek. Az angol islet nevetségesen Oláhországban sem nyújt ollyt, mintha az islet nem bír jelentőségre emelkedni. Korpafaják még mindig igen kérészttek.

Bizományi eladókra szállítványait kérvé és rendelkezésére készen, maradok

teljes tisztelettel

Loschayer J. F.

Piaci árak B-Gyarmaton.

1881. évi március 28-án.

Készletmérés.

Tisztbúza	10 frt 80 kr.	— 10 frt 80 kr.
Róza	9 frt 60 kr.	— 9 frt 80 kr.
Árpa	7 frt 30 kr.	— 7 frt 60 kr.
Zab	5 frt 30 kr.	— 5 frt 60 kr.
Kukorica	6 frt 30 kr.	— 6 frt 40 kr.

Jegyző: Székely Ádám.

Kelendő szerkesztő

Horváth Danó.

MAKKAY SÁNDOR

férfitruhákeztő B-Gyarmaton

tisztelettel tudatja a n. é. községnek, miszerint B. Gyarmaton, fűtőcsa 607. sz. a. házában (a kaszinó épülettel szemben) egy újonnan berendezett a a legújabb dírató és legidősebb szobák nagy válasszával ellátott férfitruhákeztő üzletet nyitott, melynek ügyeembe ajánlás mellett tisztelettel kéri a n. é. község szíves pártfogását.

Bérleti hirdetés.

Melyszint a bgyarmati görögkeleti egyházközség részéről közzététetik, hogy tulajdonát képező, a fűtőcsán 565. népszázm alatt fekvő a 2 bolt, iroda, 4 lakszoba, konyha, kamra raktár, pincze és istálló helyiségekben álló lakház 1882. évi január 1-én kezdődő 3. egymást követő évre a leg többet ajánló vállalkozónak bérbeadni fog.

A bérleti kívánók ezennel felhivatnak, miszerint bérleti zárt ajánlataikat a (offert) a bérleti időtartam, és évi bérösszeg határozott megjelölésével a helybeni lelkesi hivatalnál — hol a szerződési feltételek is megtekinthők folyó évi május hó 15-ig d. e. 12 óráig nyújtják be: az azontúl irt ajánlatok nem vétetnek figyelembe. A beérkezett ajánlatok felett a választási jog az egyház választmányá által fenntartatik.

Kelt B-Gyarmaton 1881. márcz. 24-én.

2-3

Az elnök.

Nagy-Oroszi m. városában 60 hold egy tagban lévő szántóföld és rét, kényelmes lakház, gazdasági épület, szőlő, borkház, pincze

szabad kézből eladó.

Értekezhetni N.-Orszáiban Czaforok Kálmán és Ipolyágon Hercege Vincze városi jegyzőnél.

2-1

A Zimmermann-féle vetőgép

szabadalmazott három barázdas akák, konkolytörő gépek, dobosok, gépjárműk, orgonaszórák, gépjárműk, szabadalm. galvanizált olaj, szabadalm. mindenféle tálak sodrony, mindenféle korleők számára, amerikai kukorica morzsolók és darálóok kőhajtással és lövekre, cséplőgépek, szelelt rosták.

Mocskovits M. és S.

Budapeston vásárolt 47. és bárányos 2. Kivánatra képeábrjegyzéket bórmentre ingyen küldünk.

